

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!



ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТӢ

РУЗНОМА 1928 ИИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИКА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҚҮМИТАСИ,
ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИННИГ БОШ НАШРИ

• 1991 йил 31 август • шанба
№ 169 (10.165). Баҳоси 10 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ҚОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ
ВИЛОЯТ ҚОМИТЕТИ ВА ВИЛОЯТ ПАРТИЯ
ТАШКИЛОТИ НАЗОРАТ
КОМИССИЯСИНИНГ ҚУШМА ПЛЕНУМИ
ҲАҚИДА

АҲБОРОТ

КЕЧА ўзбекистон Компартияси Тошкент вилоят комитети ва вилоят партия ташкилоти назорат комиссиясининг қуашма пленуми бўлиб ўтди. Пленумда навбатдан ташқари XXV Тошкент вилоят партия конференциясини чақириш ҳақидаги масала кўриб чиқиди.

Пленумда ўзбекистон Компартияси Тошкент вилоят комитетининг биринчи котиби, халқ депутатлари вилоят Кенгашини С. Д. Сайдалиев ахборот билан чиқди.

Пленумда Калинин район партия комитетининг биринчи котиби Ж. Ж. Маликов, Ангрен шахридаги 9-шахта мастери С. Д. Сайдуллаев, Галаба районидаги «Заря коммунизма» жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси Р. Пан, Оқкургон районидаги 11-урта мактаб ўқитувчиси Г. С. Фазлиева, «Ҳаёт ва иқтисод» — «Жизнь и экономика» ойномаси бош мұхаррари И. М. Хушев, вилоят гражданлар мудофааси штаби бошлари Р. У. Ахмедов, Тошкент давлат дәдқончилик дорилғунуни ректори Э. Т. Шайхов сўзга чиқидилар.

Навбатдан ташқари XXV Тошкент вилоят партия конференциясини 1991 йил 10 сентябрь куни чақириш ҳақида қарор қабул қилинди. Конференция кун тартиби тасдиқланди.

Навбатдан ташқари XXV вилоят партия конференцияси вакиллик меъери белгиланди (200 партия аъзосидан бир делегат). Делегатларни сайлаш тартиби ва вилоят партия конференциясига тайёргарлик куриши билан боғлиқ ташкилий тадбирларни ўтказиш мuddатлари белгилаб олindi.

СССР Олий Кенгашинин қарори

СССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ НАВБАТДАН
ТАШҚАРИ БЕШИНЧИ СЪЕЗДИ КУН ТАРТИБИГА
КИРИТИШ УЧУН ТАВСИЯ ЭТИЛАДИГАН
МАСАЛАЛАР ТҮГРИСИДА

СССР Олий Кенгашин қарор қилади:
СССР халқ депутатлари навбатдан ташқари бешинчи съездидаги мұхоммадама қилиш учун қўйидаги масалаларни киритиш тавсия этилсин:

1. Мамлакатдаги сиёсий вазият ва давлат тўнтириши оқибатларини бартараф этиш соҳасидаги долзарб тадбирлар түгрисида (СССР Президенти М. С. Горбачев мазъуси).

2. СССР Олий Кенгашининг Раиси ҳақида.

3. СССР вице-президенти түгрисида.

4. Инсон ҳуқуқлари ва эркинликлари Декларацияси ҳақида.

5. Литва республикаси, Латвия республикаси ва Эстония республикасининг уларнинг мустақиллиги ҳақидаги Декларацияларини тан олиш түгрисидаги мурожаатлари ҳақида.

6. СССР Олий Кенгашин таркибини янгилаш түгрисида.

7. СССР Конституциясига ва ССР Иттилоқининг бошқа қонун ҳужжатларига ўзгаришилар киритиш ҳақида.

8. СССР Бош прокурори түгрисида.

9. СССР халқ депутатлари Съездининг мандат комиссияси раиси ҳақида.

СССР ОЛИЙ КЕНГАШИ.

Москва, Кремль.
1991 йил 29 август.

• Эртага 1 сентябрь — Билимлар куни •

НАВОИЙХОНЛИК БИЛАН БОШЛАНАДИ



• БУТУН мамлакатда рўй берган иқтисодий таңлика ҳарамасдан, халқ таълимини ривожлантиришига эътиборни кучайтираётган Янгийўл район халқ таълими бўлими бу ўкув йилда ҳам ўқувчиларни хушнуд этди. Районда 39-урта мактаб учун янги бино кўриб берилди. СУРАТДА: мактаб биносининг умумий кўриниши.

Сураткаш В. ТУРАЕВ.

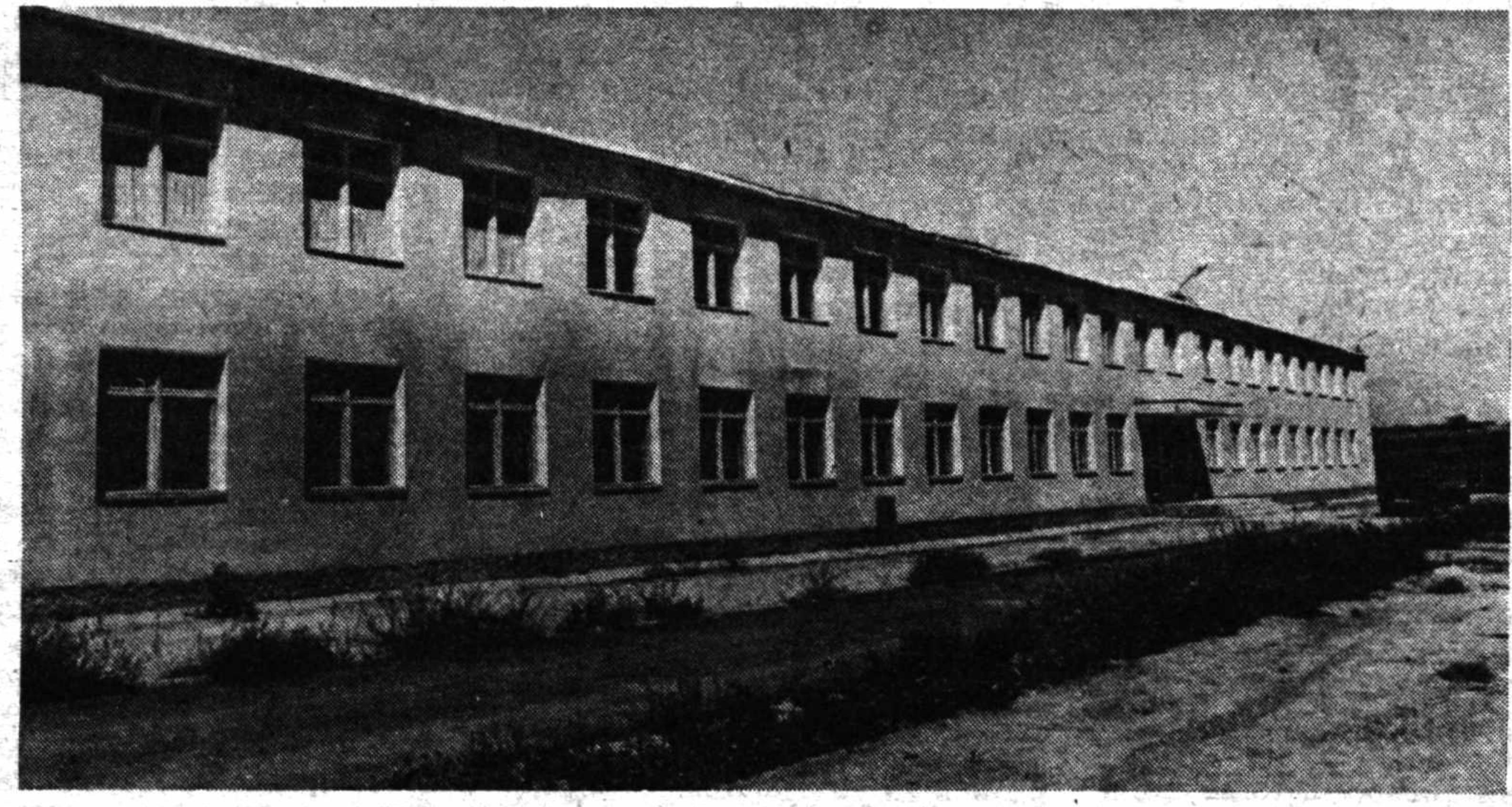
ЯНГИ ўкув йилини ҳамиша ҳам соғиниб кутамиз. Ҳали бўёқ ҳиди уфуриб турган синифлар файзга, шодликка, мусаффо кулгуга тўлади. Кейин давларни нурафшон этган бу нағис ҳислар тўлциинига биринчи қўнироқининг жарангдор оҳангиди. У дарсларга даъват этди.

Қадрдан мактаблардаги бу йилги биринчи сабоқлар навоийхонликка баршиланади. Синифларда мутафаккир бобомизнинг ҳаёт йўли ҳақида, дурдона асрлари борасида муаллимлар сұхбат қуриб берадилар. Кейин буюк даҳонинг мұқаддас қаламига мансуб ғазаллар янграйди. Ўқувчилар бир умр инсонийликни, адолат парварлигини, меҳру муруватини, садоқатни мадҳ этган аллома устоз ҳақида билгайларни бир-бирларига сўзлайдилар.

Бундай машгулотлар замонавий мактабларда ҳам, ҳали қиёғасини ўзгартиролмаган, иочор ўкув даргоҳларида ҳам бирдек масъуллият билан ўтиши керак. Бу — кун талабидир. Қолаверса, навоийхонлик машгулотлари мактабларни миллийлаштириш йўлидаги биринчи дадил қадамдир.

Бу йил вилоятимизда 829 та мактаб ўқувчиларга бағрини очмоқда. Ўкув даргоҳларининг иш услубларидан бирталай ўзгаришилар мажхудлиги кишини қувонтиради. Энди мактабларда табақалаштириб ўқитиши, аълочи ўқувчиларни рағбатлантириш, молиявий мустақилликка ўтган бир қатор ўкув даргоҳларида фидойи муаллимларнинг ойлигига қўшимча ҳақ тўлаш сингари куртаклар қанот ёза бошлади.

Ҳаммадан ҳам эътиборга лойиқ бўлдайтани ўқитувчи обрўсими ортириши йўлидаги ҳаракатлардир. Муаллимлар эришган имтіёзлар ҳақида бирма-бир тўхтамоқчи эмасмиз. Улар тўғрисида ёзилди. Энди ёшлиларни Шарқда қадим-қадимлардан урфодат бўлган катталарага ва мураббига бекиёс эҳтиром руҳидаги тарбиялаш устидаги гап бормоқда. Биз олижаноб ва машақатли ишилрида устозларга сабот ва омад тилаймиз. Байрамингиз муборак бўлсин, азиз муаллимлар ва ўқувчилар!



СССР Олий Кенгашинин қарори

СССР ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИГА
ИШОНЧСИЗЛИК ҲАҚИДА

СССР Олий Кенгашин СССР Президентининг «СССР Вазирлар Маҳкамаси тўғрисида» чиқарган ва СССР Вазирлар Маҳкамасига ишонч тўғрисидаги масала кўйилган 1991 йил 24 август Фармонини кўриб чиқиб, СССР Конституциясига 130-моддасига биноан қарор қиласи:

1. СССР Вазирлар Маҳкамасига ишончсизлик билдирилсин.

2. СССР Вазирлар Маҳкамасига янги таркиби тузилгунга қадар мамлакат халқ хўжалигини республикалар билан биргаликда оператив бошқарини ўтиши учун ўртоқ И. С. Силаев бошқарилгига СССР халқ хўжалигини оператив бошқариш комитети тузилсин.

СССР ОЛИЙ КЕНГАШИ.

Москва, Кремль.
1991 йил 28 август.

СССР ОЛИЙ КЕНГАШИННИГ ҶАРОРИ

СССР ХАЛҚ ДЕПУТАТИ
А. И. ЛУКЬЯНОВНИ
ЖИНОИИ
ЖАВОБГАРЛИККА
ТОРТИШ ВА ҚАМОҚЦА
ОЛИШГА РОЗИЛИК
БЕРИШ ТҮГРИСИДА

СССР Олий Кенгашин қарор қиласи:

«СССР халқ депутати мақоми тўғрисида» ги СССР Қонунининг 34-моддасига мувофиқ СССР халқ депутати Анатолий Иванович Лукъяновни жинойи жавобгарлика тортиши ва қамоқца олишга розилик берилсин.

СССР ОЛИЙ КЕНГАШИ.
Москва, Кремль.
1991 йил 29 август.

Бўғадиёҳ саъфвати

• МУШОИРА—91 •

МУХТАРАМА Эгамберди
қизи Ф. Энгельс номидаги
Тошкент давлат чет тиллар
муаллимлари билимгоҳи
нинг француз тили куллиётини
тамомлаган. Шеърлари жумҳуриятимиз рӯзнома ва ойномаларида, жумладан, «Шарқ юлдузи» ҳамда «Ўзбекистон адабиёти

ва санъати»да босилган.

Айни кунларда Муҳтарама
Ўзбекистон ССР Ёзувчи-
лар уюшмасининг Тарғи-
бот марказида хизмат қи-
лаётir. Шоира туркум
шъерларини «Тошкент ҳақи-
қати» муштарилидига илк
бор тақдим этмоқда.



Гар сени ўқотсан, унутсан агар
Нима қолар ўзи оламда буюк?
Тилин унугтанин — эли унтар,
Кимни севиб, кимга бўлурман суюк?
Онасин унугтаги ноқобий фарзанд
Аввало жонажон элини унтар.
Сўнг онгизис манқурта айланур абад,
Ўзлигин унтар, тилин унтар.
Тангри, манғурулнидай сакла
то жон бор,
Қарогимида асрой меҳрин элмининг.
Бобом Навоийнинг руҳи бўлсин ёр,
Бошимга тозай аллай она тилимини.

Бешафқат ҳукмини ўқир ишқ.
Оғуни шарбат деб ютаман,
Жағодан минг бир тўр тўқир ишқ.
Мен Сизни зориқиб кутаман,
Сочимни ғам силар тун бўйи.
Чангизор тўшагим-бутаман,
Бўзлайман, туганимас ишқ куйи.
Мен Сизни зориқиб кутаман,
Оромим ўғирлар кўртаклар.
Оҳ, куйган юракни нетаман,
Алласа алдамчи эртаклар.
Мен Сизни зориқиб кутаман...

Ўзғир отин нур ҳам қистайди,
Бошурмоқ чун юрагимга пок.
Гоҳ бир ҳўплам меҳринга ташни
Қад буқади яғридор тўйум.
Лойқаланир қалбаги чашма,
Кўзларимга ҳузун сочар кум.
Сабрим қуллаб япаска ўйга,
Интиҳосин куттум жағонинг.
Нурпаст дил ботганча ўйга,
Суратини чизар вафонинг.

Офтоб ўпар, мушклар сепар.
Нур арниас кўзларимдан,
Гуллаган бўстонимдасан.
Зоғлар қочар, дөглар қочар,
Зорлар тилим айлайди тарқ.
Завқ шарори инжу сочар,
Шеър ила достонимдасан.
Фам пойида сўлмагай дил,
Хамроҳ бўлмам нокастага.
Мени чорлар нурли манзил,
Жоним, шоним, ёнимдасан.
Оразумнинг ол юзларидан

Муҳтарама ЭГАМБЕРДИ қизи

ДУНЕЁ ЭКАН...

Дунё экан телба-тескари,
Сўйган кўнгил этилар таҳқир.
Чиллаёсин ўқир дард-пари,
Қаҳ-қаҳ кулер нотанти тақдир.
Ҳуқмронлик қўлмоқ истайди
Евуз ҳоқон — зулмат... сийнам чок.

ҚЎШИҚ

Озори мўл ишқ бағри кенг,
Не баҳт, бу кун ёнимдасан.
Жондан сени севгум дединг,
Сенда менини жонимдасин.
Ҳижрон ўти лов-лов ёниб
Багрим кабоб этди, вали.
Қалб кетмади сендан тониб,
Покиза имонимдасан.
Оразумнинг ол юзларидан

Устод падардан илгор,
Ундан ортиқ ҳақи бор.
Падар хаёт беради,
Устод нажот беради.
Илмингни амалдан айлама жудо,
Илм-амал билан ишга раҳнамо,
Илм агар амалга ёр бўлмас,
Ундан кўзга ѡч мадор бўлмас.
Камолиддин БИНОИЙ

Тўпловчи: С. ДИЛМОРОДОВ

БИР қариндошинига тўйга борган эдик. Ака-уқа тўй эшигига яқинлашибизу бирорта одам келинглар демайди. Кийимларимиз ҳам айтарлик эмас эди. Биз келган пайтда тўйга қандайдир тўралардан бири ташриф

буорган экан. Унга мулозамат кўрсатиш учун бир-икки эмас, ўнга яқин одам овора. На келинойимизичарига киринглар дейди, на бошика... Мен укамга ҳайрон бўлиб қарайман, укам менга. Қариндошлар орасидаги муносабатни кўриб турган

бир донишманд чол бизга:
«Ўғилларим, замон зайлар шунақа» деб қўйидаги шъерни ўқидилар:

Ким чопонни анти
кийса,

Авалиёнинг ўғли шул.
Ким чопонни эски

қизга яқинлашиб: «Битта топиб бермасангиз бўлмайди», деб туриб олди. Сотувчи: «Яримта ҳам ўқ, бўлса сизга сотмай кимга сотаман?» деса, йигит: «Бирорта танингиздан бўлса ҳам бир кунга обериб туринг, эртага қайтариб бераман», деб ялинди. Охири сотувчи қиз қараса, пештахта тагида сифатизиз ишланганидан туравериб ранги ўчиб кетган дўппи туриби. Комилжонга ўшани олиб берди... Сотувчи ташқарига югуриб кетаётган йигитнинг орқасидан, котиб-қотиб кулиб қолди...

Хиёбондаги ўриндикларда қора шим, оқ кўйлак кийган, бошларида дўшиши бор йигитлар қалдириб болаларидек тизилиб ўтиришибди. «Бу қанақаси бўлди, ёки алдашдимикан-а, шунча кишига ҳам ваъда берадими? Йўқ, алдамайди, йигит танлаб, ҳеч мўлжалдагисини учратмаган бирор домумланинг фариштадек пари-рухсор қизи бўлса керак, шуларнинг ичидан чертиб-чертиб танлаб оламан дечандир-да», кўнглидан ўтилазди. Бир қиз ўтиб қолгудек бўлса, кимнинг ёнга келаржин деб ҳамма ўшанга қаради. Шунда йигитларнинг кўзи рӯрадаги ўтирганда ранги ўчиб, саргайиб кеттан дўпти кийиб ўтирган Комилжонга тушиши билан ўзларини кулгидан тўхтатиша олмади. Наҳотки, қизи тушмагур дурустроқ дўшиши топишга қудрати етмаган сени танласса? Йўғе, қизнинг ҳам диди бордир деб масхара килишиди.

Бир вақт саккиз телки атлас кўйлак, бошита зар дўшиши кийган қиз пайдо бўлди. У атроғга жилмайиб назар ташлади. Лабларини қимтишидан ўзини кулгидан аранг тутиб турганларни сизиларди. Қиз ҳақиқатдан ҳам ранги ўчиб кетган дўпили Комилжоннинг ёнига келиб ўтириди. Ҳамманинг кўзи унда. Йигит ҳайрон бўлиб, унга қараган эди, қиз:

— Кимни кутаяпсиз? —
деб сўраб қолди.

Йигит бироз шошинқираб:

— Ўзим танимайман,
лекин бир қиз келиши керак
эди. — деб жавоб берди.

Қиз қаҳ-қаҳ отиб кулди ва:

— Уртоқларнингизга айтинг, — деди кулги арашаш, — имтиҳон пайтида қимматли вақтларини бекор кетказиб, кутиб ўтиришмасин. Учрашувга бошқа хеч кандай қиз келмайди. Сабаби, бир йилдан бўяё дўконимизда бир юз эллик дона дўшири чанг босиб сотилмай ётарди. Мана, план бу ойда оширилиб бажариладиган бўлди...

Комилжон бошидаги дўпини кўлига олиб қизга қараб ағрайиб қолди...

Фотима ТУРАЕВА
Ғалаба ноҳияси.

кийса, —
Томни тешган ўғри шул.
Давлатнинг бўлса агар, —
Емон сўзинг қандай асал.
Давлатнинг бўлмаса гар, —
Яхши сўзинг от хуркитар.

Б. ТУРГУНОВ
муаллим.

• Қатра •
Тўйда

РЬ - БИЛИМЛАР КУНИ

жамғармасига
бундан ташқари
лар ўзлари тик-
лар, тайёллаган
маҳсулотларини
ай манбаат кү-
га ишга кели-
дейди М.
мактабни ота-
н ташкилот —
номидаги ўсим-
тимлий текшириш

сан дарс ўтиш» вазифасини
кўйишган эди. Шунга амал
қилинган ҳолда фанлар бў-
йича синф хоналар махсус
жиҳозланди. Физика, химия
фанлари хоналари тўла ме-
ханизациялантирилди. Чет
тили хоналарига эса линга-
фонлар ўрнатилди.

Бу йил мактаб жамоаси
нинг ягона мақсади «олий
интизом — олий билим»га
эршиш.

ОСИБ ЭКАН

Урта Осиб фи-
алоқани мус-
тави. Улар ёрдами-
мевали дарахт,
кўчачини эк-
дастлабки ҳо-

мактабдаги иш-
қисми, албат-
сийси эса ўкув-
та билим ва тар-
Бу борада ҳам
жамоаси жон-
тор бошчилиги
ишларни амал-
ди. Утган ўкув
р ўз олдига
талабларга асо-

Билишимча, мактабда би-
рона таҳмидиган, тарбияси оғир ўкувчи-
ни ўз экан. Бу борада ма-
халла аҳли, ота-оналар би-
лан ҳамкорликнинг аҳамия-
ти катта бўляпти.

«Ширин сўз — жон ози-
ги» деганларидек, Маъсуда
Пирматова босиқлиги, ўқи-
тумчилар жамоасини бош-
кара билиши, яхши муома-
ласи билан ҳам шундай
натижаларга эришмоқда.
Мактабда ўкувчиларни бе-
пул овқатлантириш, кам
таъминланган онлалар фар-
зандларига моддий ёрдам

Р. УСМОНОВА.

ҲИКМАТЛАР
ЎРГАНИЛАДИ

ИМИЗНИНГ Ки-
даги 239-мактаб
и Навоий дарс-
дай ўқизилиш ҳа-
б олиши. Синф
Мұхайді Ебро-
нида Комилова,
Ашрова, Муборак
Саода, Ахрор-
ва, Карима Аширова, Му-
ҳаббат Абдуллаевалар
бўйича дарс режа-

С. СУЛТОНОВ.

ларини тушиб қўйдилар.
Муаллимлар асосан На-
войнинг ибратли, ҳикмат-
сўзларидан, «Хотамтой»
ҳикоятидан, «Ҳайрат ул-аб-
рор» асарларидан фойдала-
надилар.

С. СУЛТОНОВ.

тўғри тарбия
чукур билим
жамиятимизнинг
арзандлари қи-
аш давр тала-
орада бизнинг
талаигина иш-
оширилди. 25
афар ўкувчини
а олган 55 та
210 нафар ўқи-
лодга билим бе-
расида кўрсат-
шадиган кўрсат-
ларидан ўқиб
келиши.

Район ижроия комитети
мактабларга катта ғамхўр-
лик кўрсатмоқда. Маҳаллий
бюджет ҳисобидан 9 та
мактаба ошхоналар кури-
лаётган эди. Шулардан
бештаси ишга туширилди.
Ҳолгандар ҳам тез орада
шароитларга хизмат кўрса-
та бошлидай.

Бизга ҳўжалик ташкилот-
лари ҳам катта ёрдам бер-
моқда. Назарали Ниёзов
номли жамоа ҳўжалиги (рай-
си К. Қоражонов) учта мак-

табни таъмирлаш учун 6
минг сўм пул ажратди. Ҳ.
Турсункулов номли жамоа
ҳўжалиги (райси М. Исма-
лов) 25-мактабга минг дона
шифер бериш билан бирга

ҳўжжатларини ҳозирлаяп-
ти. «Коммунизм» жамоа
ҳўжалиги (райси М. Исма-
лов) 25-мактабга минг дона
шифер бериш билан бирга

Демак, шарт-шароит ҳам
бўлгач, ўкувчиларни тўғ-
ри тарбиялаш, улрага са-
марали билим бериш керак,
албатта.

Бу борада ишни мактаб-
ларда ўзбек тилига бўлган
этиборни кучайтиришдан
бошлидик. Барча ҳўжжат-
лар ўзбекчалаштирилди.
400 дан ортиқ ўқитувчи ўз
малакасини ошири. Фан-
лар бўйича муаллимлар-
нинг илгор тажрибалири
урганилди. Ҳукувчиларнинг
фанларга бўлган қизиқиши
ларини ошириш ва шу фан-
лар бўйича билимларини
синаси мақсадида фан ойла-
ри ўқизиди.

1991—1992 ўкув йили-
дан бошлиб эса ҳар бир
мактабда ҳўжалик ишларини
ташкил этиши учун ер
участкалари ажратилиди.
Ўз-ўзини бошқарнишга ўтиш
ривожлантирилди. Шарони-
ти мавжуд жойларда ота-
лиқ ташкилотлари ёрдами-

лари қуриб берди. «Партия
XXI съезд» жамоа ҳўжали-
ги 50-мактаб водопровод-
дини тузатиб, сув кирити-
ди. Тимирязев номли шу-
ро ҳўжалиги 50-мактабни
тўла таъмирлаб, энди
844 ўринли мактаб лойиха-

мактабни газлаштиришга
катта ҳисса қўши.

Районимизда Президент
Фармони яхши бажарилди.
Ўқитувчилар маоши оши-
рилди. Ариза берганларнинг
барчаси ер билан таъмин-
ланди.

МАКТАБ 60 ЁШДА

Бўстонлиқ районидаги Ҳа-
мид Олимжон номли 12-ўр-
та мактаб очилганига ўгув
йили арафасида 60 йил
тўлди. Утган вақт мобайнида
ўкув даргоҳини битирган юз-
лаб ўкувчилар орасидан ма-
лакали мутахассислар, олим-
лар, ишчи-хизматчилар, донг-
дор меднаткашлар етишиб
чиқди.

Ҳозирги пайтда 90 нафар
муаллим ёш авлодга таъним-
тарбия бермоқда. Ўқитувчи-
лар орасида шу мактаб
ни тутатганлар талайгина.

М. СОАТОВА.



ҚИЗИҚИШИГА ҚАРАБ

Калинин районидаги Но-
дира номли 15-ўрта мактаб-
да ўтган йилдан бошлиб
ўкувчиларни қизиқишилари-
га қараб ўқитиш йўлга кў-
йилди. Уларнинг қайси фан-
га иштиёқмандилари эса
5-синфдан бошлиб билис
олинади. Мактабда ўкувчи-
лар аниқ фанлар, гуманитар
ва умумий билимлар бўйи-
ча йўналишларда таълим
олаётирлар.

Ҳунарга қизиқанлар учун
ҳам шароит яратиб берил-
ди. Бундай болалар Тош-
кент шаҳар ҳунар-техника
билим юртларидан бирида
сувоқчилик, бўёғчилик ка-
би турли касбларни эгал-
лайдилар.

Ж. АРСЛНОВА.

Сураткаш В. ТУРАЕВ.

Оталиқ ташкилотларидан миннатдорниз



ТАБИАТНИНГ ЎЗИ ТАБИБ

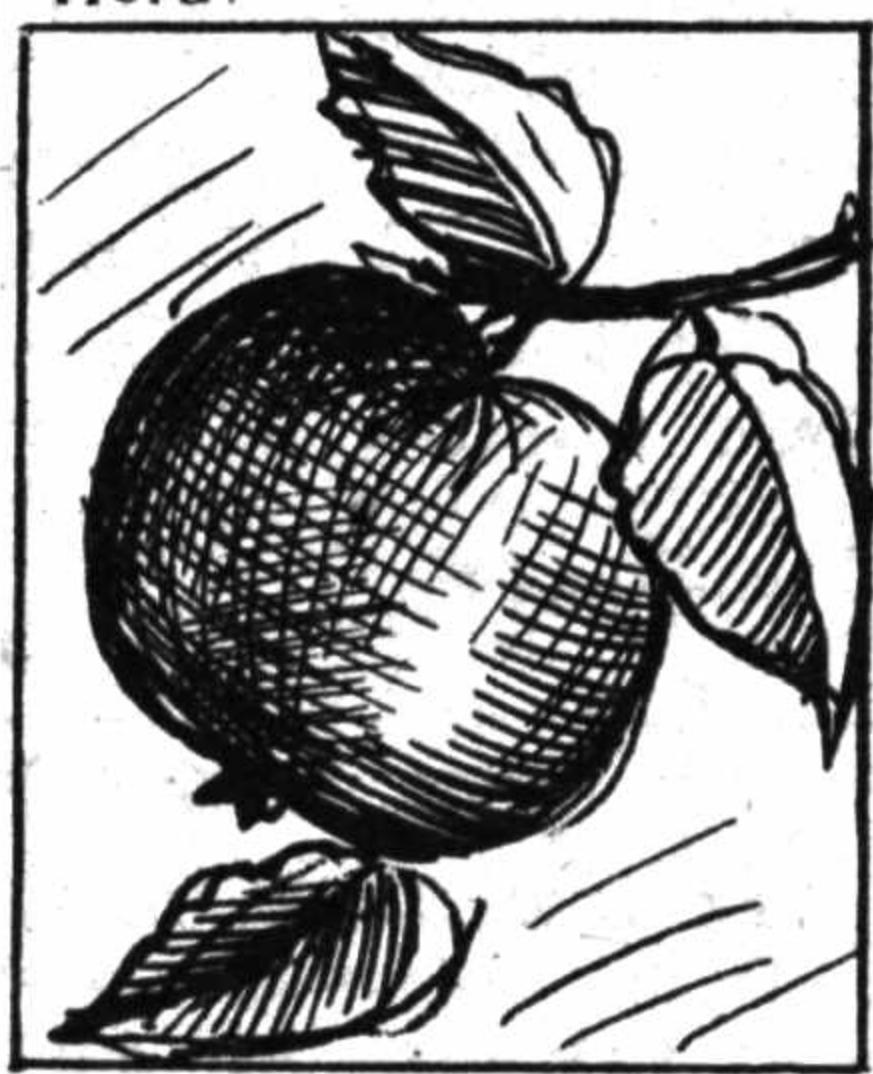
АССАЛОМУ АЛАЙКУМ, Убайдуллаҳон, келинг, бугун бир бозорга тушиб чиқайлик. Меваладдан нима оламиз? Қайси бирни маъқул?

— Шуни бир билингки, меванинг ёмони йўқ. Мева борки, ҳаммаси фойдали. Фарқ, фақат, уларнинг дори-ворлигидан бўлиши мумкин.

— Шу кунларда демоқчи-манда.

— Ҳозир олма, олхўридан кўпроқ тановул этишини маслаҳат берардим.

Нега?



— НЕГА деганда, олма иёсси йўқ бир неъмат, деб ҳисоблайман. У қадим-қадимдан инсонларга ҳам озука, ҳам дори сифатида хизмат қилиб келади. Бунинг боиси шундаки, унинг таркибида глюкоза, фруктоза, сахароза деб атальувчи қанд моддалари, органик кислоталар, пектин, клетчатка, микроэлементлардан темир, калий, марганец, мис, кобальт, витаминалардан — С, В₁, В₂, РР витаминлари кўп.

Қадими аждодларимиз уйдан олмани деярли йил бўйи узмаганлар. Турфа холдами, қоқи ҳолдами, ҳайтовур, хонадонда олма бўлган. Шу сабаб бўлса керак, ҳалқимизда «Олма кирган уйга касаллик кирмайди» деган нақл бор. Эски табиблар олма шарбатининг ёрдами билан пешоб ўйлидаги майда тошларни туширганлар, сурункали бод, ошқозон-ичак ўйларининг шамоллаши, товуш бўғилиши сингари хасталикларни даволаганлар.

Олмада ноёб фолат кислотаси борлиги туфайли у қатор микробларга қирон келтиради. Қон ҳаракатини мутаносиблаштиради, мия чарчагаңда, паришонхотирликда, иҷбуруғ дардиде олмадан катта наф кўриш мумкин. Уни доимий истеъмол қилинган кишилар подагра деган касаллик билан ҳеч қажон оғримайдилар. Оқ олма, Абдурасулий, Регистоний, Афросиёб, Саратоний, Мехмоний каби олма турлари, ай-

ниқса, ҳар жиҳатдан устун турадилар. Олмадан ҳеч қажон пархез қиласлик керак.

— Энди, олхўри ҳақида гапириб беринг.

— ОЛХЎРИ ҳам гоятда фойдали неъматидир. У ҳам ҳалқ табобатида шифобаш шева сифатида ишлатиган келинади. Олхўри таркибида ҳам қанд, оқсили, органик кислоталар, ранг берувчи, пектин, катехин каби моддалар, турли хил ноёб тузлар бор. У С ва В сингари витаминларга бой... Унинг номи ҳам ажойиб-да... У туркий, «ол», форсий — «хўр» («ие») сўзларидан иборат, деган гап юради ҳалқ ораси да.

Иштана очишликка келганди, олхўрига тенг келадиган неъмат йўқ. Овқатни яхши ҳазм қилдиради, Ичакни қисқариш ва чўзилиш мувозаватини маромлаштиради. Олхўри шарбати енгил сурги вазифасини ўташи мумкини. Унинг уқаланган барг



лари ёки яхлит ҳолдаги куруп барглари бугда юмшатилиб, бальзи бир фасодли яраларга қўйилса, уларнинг тузишини тезлаштиради.

Олхўрининг ўзига хос битта хусусияти бор. Буни яхши билиб олмоқ лозим. Қони камайган одам ундан кўпроқ истеъмол этса, гемоглобини ошади. Шу билан бир қаторда қон босимини ҳам пасайтиради. Буйрак хасталикларига чалинглар бу мевадан тез-тез истеъмол этиб турсалар, касалликни «жиловлаб» оладилар. Қишиғаслида олхўридан баҳраманд бўламан деган оиласлар уни шарбат, мураббо, павидло сифатида заҳира қилиб олсалар, айни мудда бўлайди.

— Раҳмат, азизим, омон бўлинг!

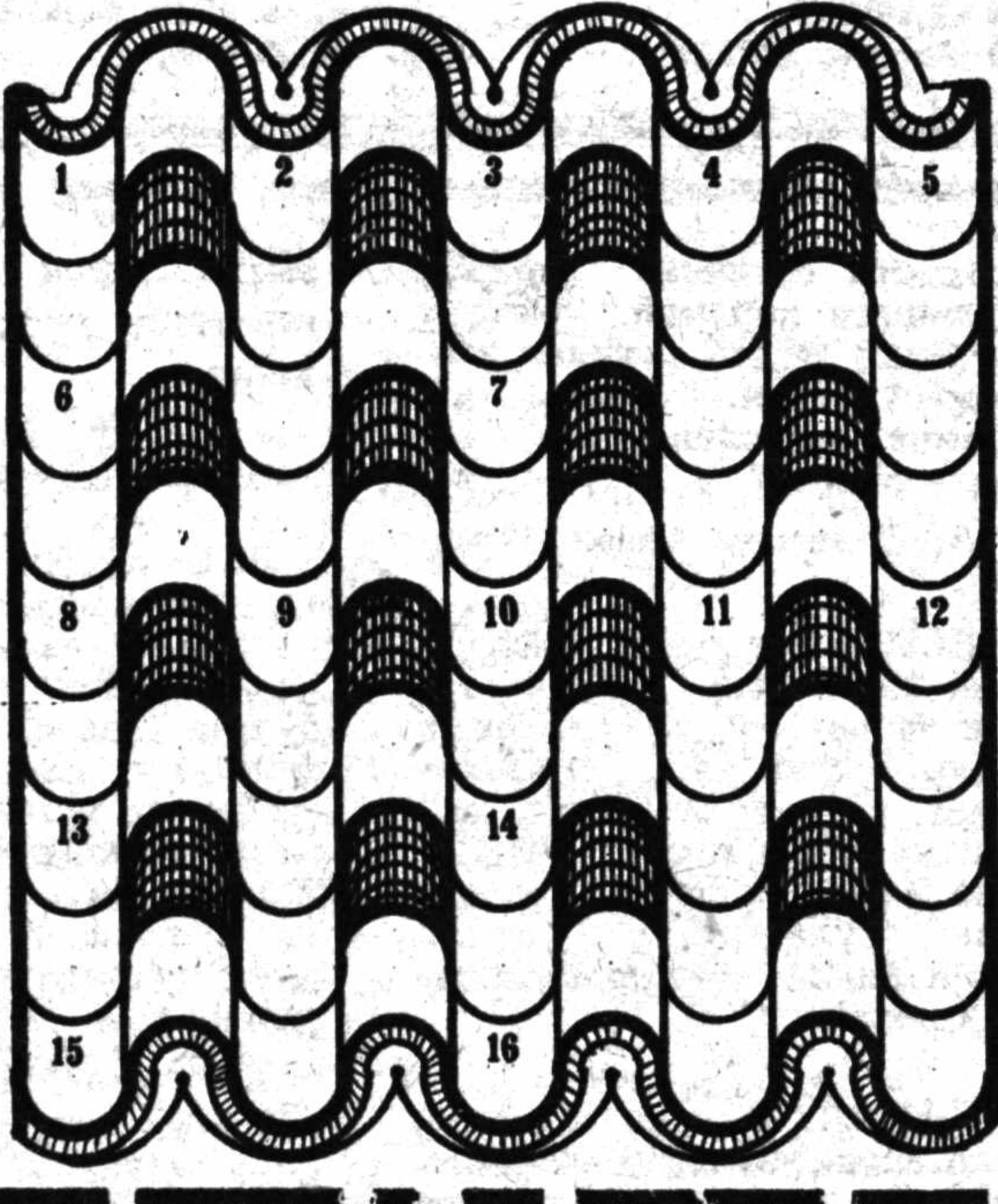
— Банияти шифо...

Сұхбатдош Р. УМАРОВ.

БОШКОТИРМА

Азиз муштарий! Қуйида таърифланиб топилиши лозим бўлган сўз ва номлар беш ҳарфдан иборат.

БУИИГА: 1. Мусиқали санъат асари. 2. Бирор ма-сала юзасидан келишиб қабул қилинган холоса, ҳужжат. 3. Тиниш белги. 4. Бозорларда дўконлар қатори. 5. Гўшт бўлаги. 8. Еро-сти сувидан фойдаланишнинг қадими иншооти. 9. Улубекнинг устози, ўз даврининг «Афлотуни замон»и бўлган таникли аллома. 10. Байрам олди куни. 11. Туркиядаги шаҳар. 12. Оврўподаги энг қадими пойтахт.



• «ОБУНА - 92» •

Тошкент ҲАҚИҚАТУ

ҚАДРДОН РЎЗНОМАНГИЗГА ЁЗИЛИШНИ УНУТМАНГ!

1992 йил учун рўзнома ва ойномаларга обуна мавсуми башланди. Бошқа нашрлар қатори «Тошкент ҳақиқати» рўзномасига ҳам 1 августдан башлаб барча алоқа бўлимларида обуна қабул қилинмоқда.

«Тошкент ҳақиқати»нинг бир йиллик обуна баҳоси — 25 сўм 68 тийин, ярим йилга 12 сўм 84 тийин, уч ойга эса 6 сўм 42 тийин.

Хурматли муштарийлар! Фурсат ганиматлигига ўз рўзномангиз — «Тошкент ҳақиқати»га обуна бўлишга шошилинг!



БЕПУЛ ЙЎЛПАНМА

«Янгибод» ёрдамчи хўжалиги бўйича милиция участка вакили Тоир Халилов навбатдаги меҳнат таътилига чиқданини билдириш учун хўжалик директори хўзурига кирди. Директор Э. Бойназаров заса осойишталик пособнига у бу ерда ишлабётган муддат ичидаги хўжалик худудида тивчлик осойишталик таъминланганлиги учун миннатдорчиллик билдириди. Сўнгра унга хўжалик мальмурлиги, партия, касаба уюшмаси, комсомол ташқилотлари осойишталик пособнигини меҳнатини Тоҷикистон ССҶдаги «Хўжабигарм» шифохонасига йўлланма билан тақдирлади. 432 сўм турадиган бу йўлланма хўжалик ҳисобидан Т. Халиловга бепул берилди.



МИНГ ДАРДГА ДАВОМИ?

● КАРКИДОН шохининг дардга даво, деб юритувчилар ҳали ҳам кўп. Шунинг учун ба ноёб жонивор овчилар дастидан ниҳоятда камайиб кетяпти. Аслида ҳам шундайми? Кўп мамлакатларда унинг шохларини сотиш ман қилиб қўйилган. Бирор Ҳитой, Таиланд, Жанубий Корея ва Тайванда бундай савдени таъкидлашдан воз кечишяпти.

Каркидон шохи куқун қилиниб, кўплаб анъанавий Шарқ дори-дормонларини тайёрлашда ишлатилади. Ҳитой дори фабрикалари кар-

кидон шохининг энг иирик истеъмолчиси ҳисобланади. Ҳозирги вақтда Ҳитойда ўн тооналик шох захираси бор. 3500 та қора каркидон шохи йигилса шунча бўлади. Фабрикалар ҳар йили 650 килограмм шундай хом ашё ишлатади.

Каркидон шохи ҳам бизнинг тирнокларимиз, шунингдек, барча ҳайвонлар шохи ва туёғи каби зич ва қаттиқ оқсили — кератиндан иборат. Унинг ҳеч қандай даволаш хусусиятлари йўқ. Экспертлар шундай деб ҳисобламоқдалар.

ЎҒИЛ МУБОРАК

● ЧЕХОСЛОВАКИЯДАГИ кичик шаҳар Стакчин аҳолиси ўз ҳамшаҳарлари Зденек Фиалини баҳорат қиливчи, деб атайдилар. Бу миннинг берилиши жуда ўрнинидир.

Фиал бўлажак фарзандининг жинсини иккича ойлигига қўлди. Ахратиш қобилиятга эга. Бунинг учун унга ҳеч қандай ажном ҳам келади. Унинг сўзларига қарардан, усули жуда оддий. У бўлажак онанинг кўзларига узоқ вақт ва тикилган қараб туради, шундай кейин унинг онгидаги туриладиган боланинг жинси ҳакида ишонч ҳосил бўлади. Шуни таъкидлаш керакки, у ўзининг 11 йилдан бери давом этиб келаётган бу «фаолиятида» ҳали бирор марта бўлса ҳам адашган йўқ. Оддий инсоннинг шундай ноёб фазилати ҳакида швед рўзномаси «Свенска дагбладет» ёзил чиқарди.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.